

Nr 41.

Av herr **Arne**mark m. fl., angående viss ändring i § 13 ordningsstadgan för rikets städer.

På förslag av Kungl. Maj:t — proposition nr 184 — beslöt 1932 års riksdag sådan utsträckt tillämpning av § 13 ordningsstadgan för rikets städer, att vad där är stadgat om nöjestillställningar för allmänheten jämväl kom att gälla tillställning, till vilken tillträde är beroende av medlemskap i viss förening eller av inbjudning, därest tillställningen uppenbarligen utgör del av en uteslutande eller väsentligen för anordnande av dylika tillställningar driven rörelse eller tillställningen eljest, såsom med avseende å sin omfattning eller de villkor, varunder tillträde lämnas, är att jämställa med tillställning, till vilken allmänheten har tillträde.

Ett av de mest vägande motiven för vidtagande av denna lagändring var, att man därigenom ville komma till rätta med den verksamhet, som under föreningslivets täckmantel börjat bedrivas, företrädesvis i de större städerna, av s. k. nattklubbar. Allmänna opinionen hade länge krävt åtgärder mot denna okontrollerade och osunda form av nöjesliv, och det var närmast med anledning av en riksdagsskrivelse år 1928, som ovannämnda proposition framlades för 1932 års riksdag.

Vid riksdagsbehandlingen var man i stort sett ense om önskvärdheten och behovet av, att åtgärder vidtoges för att stävja den sig alltmer utbreddande nattklubsverksamheten. De som då motsatte sig lagändringen gjorde i allmänhet detta, därför att de befarade intrång på det normala och lojala föreningslivets område.

Under den tid, som förflutit efter lagändringens ikraftträdande, torde erfarenheten knappast hava givit vid handen, att några svårigheter därigenom uppkommit för den lojala föreningsverksamheten. Däremot nödgas man konstatera att syftet icke nåtts ifråga om möjligheten att snabbt och effektivt komma till rätta med nattklubbarnas verksamhet. Dess vidare utbredande har visserligen hämmats, men dess utrotande har, trots energiskt uppträdande från polismyndigheternas sida, icke kunnat uppnås. Åtminstone är så förhållandet i Stockholm. Som ett talande bevis härpå kan anföras en notis, som förekom i tidningen Socialdemokraten den 21 december 1933, vilken notis närslutes denna motion såsom bilaga och vars riktighet vitsordats av härvarande polismyndighet.

Det är uppenbarligen så, att förvärvsverksamhet av denna art — även under nuvarande depressionstider — är så pass lukrativ, att den ledigt bär de avbrännningar, som ett ofta utdömande av nuvarande högsta bötesbelopp kan medföra, och att det finns gott om personer, som på grund härav icke draga sig för att flagrant trotsa gällande lag.

Hänsynen till allmän rättskänsla och till samhällsmaktens auktoritet kräver

emellertid, att gällande lag respekteras och att statsmakterna, om så ej är fallet, snarast vidtaga de ytterligare åtgärder, som erfordras för att få lagen åttlydd och syftet med densamma tillgodosett.

De maktmedel, som § 13 i ordningsstadgan för rikets städer lämnar myndigheterna för bekämpande av nattklubbsrörelsen, äro dels upplösning av sammankomsten, dels åtal.

Vidtagandet av upplösningsåtgärder stöta emellertid ofta på praktiska svårigheter. För att upplösa ett »sammanträde», vari måhända ett flertal deltagare äro mer eller mindre berusade, kräves nämligen en så stor polistryka, att upplösningsbeslut under alla förhållanden kan genomföras, och dessutom torde det vara nödvändigt att, därest upplösning en gång beslutats, därmed fortsätta natt efter natt. Att varje natt under en längre tid avdela ett stort antal polismän för detta ändamål torde dock av polismyndigheten endast kunna ske med åsidosättande av andra, måhända viktigare uppgifter.

Även åtalsvägen är förenad med åtskilliga svårigheter, i det att densamma icke så sällan är förbunden med svårighet att leda i bevis förekomsten av tillställning, för vars anordnande tillstånd icke inhämtats, och detta är särskilt fallet, om lokalens belägenhet icke lämnar möjlighet att utan tillträde till densamma vinna upplysning om vad där förehaves. Om emellertid åtalsvägen icke visat sig tillräckligt effektiv, beror detta dock huvudsakligen därpå, att högsta straff för övertredelse av nyssnämnda lagrum utgör böter till ett belopp av endast 100 kronor.

Även om jämväl åtalsförfarandet för bekämpande av nattklubbsrörelsen sålunda kan vara förenat med åtskilliga svårigheter, torde det dock kunna göras mer effektivt genom höjande av bötesmaximum i § 13 ordningsstadgan. Några betänkligheter häremot torde dock knappast behöva hysas, om ett bötesmaximum om förslagsvis 1,000 kronor införes allenast i de fall, synnerligen försvårande omständigheter föreligga. Föreligga icke sådana omständigheter, bör det nuvarande straffet kunna bibehållas.

I anslutning till det anförda få vi hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om sådan ändring av § 13 ordningsstadgan för rikets städer, att beträffande tillställning, som avses i kungl. förordningen den 10 juni 1932 (nr 200) angående utsträckt tillämpning av vissa bestämmelser i § 13 av ordningsstadgan m. m., det i nämnda paragrafs 4:e stycke stadgade straff må, därest omständigheterna äro synnerligen försvårande, utgöra böter högst 1,000 kronor.

Stockholm den 16 januari 1934.

G. Arnemark.

Ruth Gustafson.

Carl Patric Ossbahr.

Josef Hagman.

T. V. Lundell.

E. Thorell.

T. G. v. Seth.

<i>Harald Hallén.</i>	<i>Ernst V. Olsson.</i>	<i>Ivar Sefve.</i>
<i>Carl Lovén.</i>	<i>Ernst Åqvist.</i>	<i>Gustaf Olsson</i> i Ramsta.
<i>K. A. Westman,</i> Brobygård.	<i>A. S. Fält.</i>	<i>Carl Björling.</i>
<i>Bertha Wellin.</i>	<i>R. Lundqvist.</i>	<i>Frans Severin.</i>
<i>Sigvard Cruse.</i>	<i>Verner Hedlund,</i> Östersund.	<i>Edvard Lithander.</i>
<i>Olof Nilsson,</i> Göteborg.	<i>Erik Hagberg.</i>	<i>Evert Frankenberg.</i>

Bilaga.

Notis i tidningen Socialdemokraten den 21 december 1933.

»Adlonklubben bötar kraftigt.

På onsdagen förekom åter vid polisdomstolen mål mot Adlonklubben och efter sessionens slut på kvällen avkunnades utslag. Vid dagens handläggning upplystes, att direktör Sandin icke numera står för klubbens hyreskontrakt. Som bekant ha även fastighetsägarna instämts med ansvarsyrkande också mot dem för förseelse mot § 13 i ordningsstadgan. Direktör Per Broman dömdes för en förseelse att böta 100 kronor, hans son direktör Tore Broman fick för tolv förseelser böta 1,200 kronor och direktör Gösta Sandin likaledes 1,200 kronor. Klubbens förutvarande hovmästare Gösta Sjöberg fick böta 400 kronor.

Stämningar på fastighetsägaren och klubbens ansvariga uttagas som bekant dagligen och av domstolens utslag nu synes framgå, att böterna för envar åtalad blir 100 kronor, för varje kväll klubben har öppet.»